

Wiedza o społeczeństwie
Poziom rozszerzony

Grudzień 2007

Zadanie	Oczekiwane odpowiedzi	Zasady przyznawania punktów	Punkty za zadanie
1.	B, E Hipisi – Stany Zjednoczone Skini – Wielka Brytania	1 punkt 1 punkt	2 punkty
2.	1. A, 2. C, 3. B, 4. D	1 punkt	1 punkt
3.	1. Rasizm	1 punkt	2 punkty
	2. Na przykład: – niechęć do przedstawicieli innych ras – dyskryminacja w różnych dziedzinach życia – agresja – segregacja rasowa	Za trzy przejawy – 1 punkt	
4.	Możliwe odpowiedzi: – zapewnienie wykonania ustaw – przygotowywanie własnych projektów ustaw – uchwalanie projektów budżetu – zapewnianie bezpieczeństwa zewnętrznego i wewnętrznego państwa – koordynowanie i kontrola pracy organów administracji rządowej – ochrona interesów Skarbu Państwa – zawieranie umów międzynarodowych	Za trzy prawidłowe zadania Rady Ministrów – 1 punkt	1 punkt
5.	Zdania prawdziwe: A, B, E, F Zdania fałszywe: C, D	Za cztery prawidłowe odpowiedzi – 1 punkt Za sześć prawidłowych odpowiedzi – 2 punkty	2 punkty
6.	Zdania prawdziwe: A, D Zdania fałszywe: B, C	Za cztery prawidłowe odpowiedzi – 1 punkt	1 punkt
7.	Inicjatywa Środkowoeuropejska Grupa Wyszehradzka	1 punkt 1 punkt	2 punkty
8.	Ormianie	1 punkt	1 punkt
9.	Na przykład: – interwencja w Korei (1950–1953; groźba zajęcia Korei Południowej przez siły komunistyczne) – interwencja w Kongo (1960–1994; niebezpieczeństwo wybuchu wojny domowej i rozpadu kraju) – Cypr (od 1964; konflikt między cypryjskimi Grekami i Turkami) – była Jugosławia (1992–1995; wybuch wojny w Jugosławii)	Za dwie poprawne odpowiedzi – 1 punkt	1 punkt
10.	anomia (ewentualnie: chaos normatywny, dezintegracja kultury normatywnej)	1 punkt	1 punkt

Zadanie	Oczekiwane odpowiedzi	Zasady przyznawania punktów	Punkty za zadanie
11.	Na przykład: – nieusuwalność ze stanowiska sędziego – dożywotność urzędu – immunitet sędziowski	1 punkt	1 punkt
12.	Konstytucja zakazuje działania partii: – które odwołują się w programach do totalitarnych (faszystowskich, komunistycznych) metod i praktyk – których programy szerzą nienawiść rasową i narodowościową, dopuszczają stosowanie przemocy w celu zdobycia władzy – które są oparte na tajnych strukturach i niejawnym członkostwie	1 punkt	1 punkt
13.	1. C, 2. E, 3. B, 4. D, 5. A	1 punkt	1 punkt
14.	globalizacja	1 punkt	1 punkt
15.	A. anarchizm B. liberalizm	1 punkt 1 punkt	2 punkty
16.	1. Przyczyną jest przyrodzona nierówność ludzi. Można też uznać odpowiedź: Władza ludu jest złudzeniem – prawdziwą władzę sprawują inne siły.	1 punkt	2 punkty
	2. Mussolini podważa zasady: – suwerenności narodu (ludu) – woli większości (rządów większości)	1 punkt	
17.	Polacy, którzy uczestniczą w wyborach, uważają, że mają większy wpływ na to, co się dzieje w państwie, niż ci, którzy w wyborach nie uczestniczą.	1 punkt	1 punkt
18.	– małe poczucie odpowiedzialności – postawy roszczeniowe – lekceważenie prawa – prywatą – brak silnej woli i konsekwencji	1 punkt	1 punkt
19.	1. Środki materialne zaproponowane w Anglii: grzywna, nagrody rzeczowe, pieniądze	1 punkt	3 punkty
	2. Kontrargumenty: – niegłosujących nie można traktować jak przestępców – komercjalizacja wyborów – głosowanie to prawo – obciążenie budżetu	1 punkt	
	3. Argumenty: – przekora – uwarunkowany historycznie brak szacunku do władzy – niechęć do polityki – przymus wyborczy mógłby skłaniać ludzi do głosowania na partie protestu, populistyczne	1 punkt	
20.	1. Polskiego Stronnictwa Ludowego (PSL)	1 punkt	2 punkty
	2. Najbardziej bezstronna – Polsat Najbardziej sprzyjająca władzy – TVP	1 punkt	

Zadanie	Oczekiwane odpowiedzi	Zasady przyznawania punktów	Punkty za zadanie
21.	Stosunek negatywny Przykładowe przyczyny: niewypełnianie obietnic wyborczych, konflikty partyjne, korupcja	Za określenie stosunku Polaków do parlamentu i podanie dwóch przyczyn – 1 punkt	1 punkt
22.	Temat I A. Zdający podaje i charakteryzuje przykłady zagrożeń dla demokracji: – niska frekwencja wyborcza – demagogia – populizm – brak zainteresowania dla spraw publicznych – obojętność wobec spraw ogółu – przekonanie o braku wpływu na sytuację w kraju – skomplikowane procedury (ordynacja wyborcza) – mała wiedza obywateli na temat zasad funkcjonowania państwa demokratycznego – alienacja władzy – korupcja – nepotyzm	Za każdą poprawną odpowiedź – 1 punkt (w sumie maksymalnie 7 punktów)	20 punktów
	B. Zdający opisuje dwie przyczyny słabości systemu demokratycznego w Polsce: – brak doświadczeń demokratycznych w przeszłości – niestabilność gospodarki i duże różnice w dochodach	0–6 punktów	
	C. Zdający wykorzystuje materiały źródłowe.	0–4 punkty	
	D. Praca jest spójna kompozycyjnie.	0–1 punkt	
	E. Zdający stosuje właściwą terminologię. Postępuje poprawnym stylem, prawidłowo stosuje interpunkcję i ortografię.	0–2 punkty	
	Temat II A. Zdający wyjaśnia pojęcie demokracji pośredniej.	0–2 punkty	
	B. Zdający podaje i omawia zalety i wady demokracji pośredniej. Przykładowe zalety: – wolność wyboru – pluralizm – rządy prawa – ochrona praw mniejszości – trójpodział władzy Przykładowe wady: – decyduje większość – nie wszyscy głosują – wybieranie ludzi niekompetentnych – kierowanie się wyglądem a nie programem	0–12 punktów Za każdą prawidłowo wymienioną i omówioną cechę – 0–2 punkty	
	C. Zdający wykorzystuje materiały źródłowe.	0–4 punkty	
	D. Praca jest spójna kompozycyjnie.	0–1 punkt	
	E. Zdający stosuje właściwą terminologię. Postępuje poprawnym stylem, prawidłowo stosuje interpunkcję i ortografię.	0–1 punkt	